

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

**Mensen met een
afstand tot de
arbeidsmarkt aan
het werk in de zorg**

Het tekort aan personeel is voor de sector Zorg en Welzijn een van de grootste uitdagingen. In de komende jaren zijn er veel extra mensen nodig. Afgelopen maart lanceerde het ministerie van VWS het actieprogramma Werken in de Zorg. Extra middelen voor leerwerkplekken en omscholing, 28 regionale actieplannen van onder andere werkgevers en onderwijsinstellingen én een landelijke campagne, moeten er toe leiden dat de personeelstekorten in de zorg worden aangepakt. Ook mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt kunnen een waardevolle bijdrage leveren aan goede zorg en welzijn.

Het arbeidstekort in de zorg biedt kansen voor mensen die op grotere afstand van de arbeidsmarkt staan. Bijvoorbeeld mensen met een beperking, leerlingen van het voortgezet speciaal onderwijs (vso), het praktijkonderwijs (PrO) en mbo-entree, mensen die langdurig een bijstandsuitkering hebben en statushouders. Op 11 juli 2018 spraken het ministerie van VWS en SZW met ActiZ, VGN, Sectorraad Praktijk-

onderwijs, de PO-Raad, LECSO, Divosa, UWV, CNV Zorg en Welzijn en RegioPlus de intentie uit om ervoor te zorgen dat deze mensen ook echt de kans krijgen om in de zorg te komen werken.

Nieuwe functies

Dat vraagt wel wat van de werkgevers in de zorg en tegelijkertijd biedt het ook kansen. Door de mogelijkheden van mensen met een afstand tot

de arbeidsmarkt beter te benutten, wordt er een bijdrage geleverd aan het verminderen van het personeelstekort. Werkgevers in de zorg kunnen zelf kijken of er voor deze doelgroep nieuwe functies kunnen ontstaan door taken te herschikken en te bundelen.

Een mooi voorbeeld is het [branche-diploma woonhulp](#). Werkgevers in de zorg krijgen hiermee goed opgeleide medewerkers die eenvoudige werkzaamheden betrouwbaar kunnen uitvoeren. Dit verlicht de werkdruk van zorgverleners terwijl er tegelijkertijd meer aandacht kan worden gegeven aan de cliënten.

Een ander voorbeeld is de functie ‘welzijns-assistent’ die door ouderenzorgorganisatie Alkcare is gecreëerd. De functie wordt ingevuld door bijvoorbeeld jongeren uit het praktijkonderwijs, niveau 1, of

mensen met een wajong-uitkering. De welzijns-assistenten ondersteunen bij de zorg voor bewoners met dementie. Ze doen samen spelletjes, gaan met ze naar buiten, en doen voorkomende huishoudelijke klussen.

Het landelijke project *Basis Arbeidsmarkt Zorg* ontwikkelt in zes gemeenten samen met zorgorganisaties ook dergelijke mogelijkheden. Dit soort banen worden in het project Basis Arbeidsmarkt Zorg ook wel ‘aandachtbanen’ genoemd.

Voor veel mensen uit de doelgroep is de stap naar werk echter nog groot. Er zijn bijvoorbeeld schoolverlaters uit het vso en PrO die geschikt zijn voor basisfuncties in de zorg, maar dat moet wel georganiseerd worden. Voor anderen geldt dat diploma’s zijn verouderd of in Nederland niet erkend worden, weer anderen

“Ook mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt kunnen een waardevolle bijdrage leveren aan goede zorg en welzijn”, zo blijkt uit de brochure met goede voorbeelden.

hebben helemaal geen opleiding of werkervaring, of hebben een aangepaste werkplek nodig. UWV, gemeenten, onderwijsinstellingen en (gehandicapten)zorgorganisaties helpen hen met re-integratie-instrumenten, begeleiding, subsidies en opleidingen om te zorgen dat de stap naar werk minder groot is. Zo hebben ze snel toegevoegde waarde voor de werkgever.

Plannen

Elke regio heeft zijn eigen kansen en aandachtspunten. Het zwaartepunt van de aanpak ligt daarom in de regio. In iedere regio hebben werkgevers samen met onderwijs en andere partijen een *Regionaal Actieplan Aanpak Tekorten* (RAAT) ontwikkeld. In deze actieplannen is ook aandacht voor meer instroom van mensen met afstand tot de arbeidsmarkt.

“De handige *Zorg-voor-Werkwijzer* inspireert en de informatie erin is echt helpend!”

Na de ondertekening van de intentieverklaring zijn de partijen aan de slag gegaan om de plannen waar te maken. De volgende acties lopen of staan op korte termijn op stapel:

- › Regionale bijeenkomsten: De betrokken organisaties zorgen voor regionale ontmoetingen tussen zorgorganisaties, vso- en PrO-scholen en gemeenten. Zij werken nauw samen in de regio, maken de regionale actieplannen aanpak tekorten, en halen de vragen op die bij werkgevers leven. Het is ook de plek waar UWV en gemeenten hun dienstverlening presenteren.
- › Het ministerie van VWS is op 1 november gestart met de campagne *IkZorg*. Deze campagne is erop gericht om interesse te vergroten in het werken in de zorg.
- › Om mensen te ondersteunen bij de volgende stap wordt de campagne ondersteund met de website www.ontdekdezorg.nl. De website geeft informatie over

mogelijke opleidingen, beroepen en vacatures.

- › Voor mensen die interesse hebben om in zorg of welzijn te gaan werken maar zelf niet goed weten hoe dit aan te pakken, zijn er sinds 1 november regionale contactpunten. Sinds die datum worden mensen via de landelijke website www.ontdekdezorg.nl of via een landelijk telefoonnummer (088 0182888) doorgeleid naar een regionaal contactpunt. Hier krijgen ze advies, of worden ze in contact gebracht met een zorginstelling of een school. Ook een persoonlijk loopbaangesprek hoort tot de mogelijkheden.
- › Het ministerie van SZW heeft een brochure gemaakt met aansprekende voorbeelden van zorgorganisaties waar mensen met afstand tot de arbeidsmarkt werken. Hiermee kunnen werkgevers zich laten inspireren voor kansen voor mensen met afstand tot de arbeidsmarkt binnen hun eigen organisatie.
- › De handleiding *De Zorg-voor-Werkwijzer* is ontwikkeld voor werkgevers. De handleiding geeft per doelgroep inzicht in de ondersteunende instrumenten en de mogelijkheden voor subsidies.
- › In zes regio's helpt UWV zorgwerkgevers met 'bedrijfsadvies inclusieve arbeidsorganisatie'. UWV geeft advies over de taken die binnen een zorginstelling gedaan kunnen worden door mensen die aangewezen zijn op aangepast werk.
- › De scholen voor vso en PrO gaan vroegtijdig kijken welke leerlingen de ambities en kwaliteiten hebben om in de zorg te werken. Ze gaan samen met de werkgevers en gemeenten leerlingen doelgericht toeleiden, zodat ze ook echt klaar zijn voor een baan bij een zorgwerkgever.

In het Actieprogramma Werken in de Zorg werken de volgende partijen samen:

